

Archeologické lokality pod hladinou Vodního díla Nové Mlýny



1. Brod nad Dyjí – Krátké loučky

Na mírném návrší u pravého břehu bývalého toku Dyje bylo zjištěno osídlení z neolitu, doby laténské a starší a střední doby hradištní. Se sídlištěm souvisí i jeden objevený kostrový hrob z 8. stol.

2. Brod nad Dyjí – Freiäcker

Na pravém břehu bývalého toku Dyje se rozkládalo polykulturní sídliště s nálezy dokládajícími osídlení v eneolitu (jevišovická kultura), době laténské, římské a hradištní.

3. Brod nad Dyjí – Na dolině

Na svahu mírného návrší mezi obloukem bývalého toku Dyje leželo polykulturní sídliště s nálezy dokládajícími osídlení v době bronzové (sídlíště únětické kultury), římské, střední a mladší době hradištní. Ojedinelý je nález středověké keramiky.

4. Mušov, Dolní Dunajovice – Laguny

Na polykulturním sídlišti byly získány nálezy dokládající pobyt člověka snad již ve starém paleolitu. Osídlení je zde doloženo nálezy z eneolitu, doby bronzové, laténské, římské a hradištní.

5. Dolní Věstonice – Na pískách

Na písčité duně, nyní ostrovu v nádrži, byly získány nálezy dokládající přítomnost člověka již v mezolitu a neolitu. V době bronzové a halštatské se zde pohybovalo, jak to dokládají nálezy kostrových i žárových hrobů. Údajně se zde našly i dvě zlaté keltské mince. Ve střední době hradištní zde bylo velké kostrové pohřebiště s 1308 hroby, na němž se pohybovalo až do 11. století. Jedenáct hrobů je až z novověku.

6. Dolní Věstonice – Zadní pisky

Při povrchovém průzkumu zde byla objevena kamenná štípaná industrie svědčící o přítomnosti lidí již v mezolitu.

V eneolitu se zde pohybovalo, jak to dokládá objev dvou kostrových hrobů kultury zvoncovitých pohárů. V době halštatské zde stávalo sídliště.

7. Dolní Věstonice – Louky

V inundačním terénu na levém břehu Dyje leželo ve střední době hradištní sídliště.

8. Drnholec – Holenická pole

Na levém břehu Dyje se rozkládalo polykulturní sídliště s nálezy z neolitu (kultura s moravskou malovanou keramikou), eneolitu (kultura nálevkovitých pohárů), doby bronzové (únětická, věteřovská, kultury popelnicových polí), horákovské kultury, doby laténské, stěhování národů, hradištní a středověku. Ve středověku zde stávala vesnice Holenice zmiňovaná v písemných pramenech. Z doby římské se zde objevil jeden porušený žárový hrob a náhodný nález opasku nebo kování pochvy meče je dokladem přítomnosti lidí i v době stěhování národů.

9. Milovice – U hráze

V prostoru hráze byly povrchovým průzkumem získány doklady přítomnosti člověka v neolitu a polykulturního sídliště z doby bronzové, laténské, římské a hradištní.

10. Milovice – Na pískách

Na pravém břehu bývalého toku Dyje bylo zjištěno osídlení v neolitu, eneolitu, době bronzové a laténské (hrnčířské pece). Eneolitické kultury zvoncovitých pohárů patřilo i pohřebiště s rozrušenými kostrovými hroby.

11. Mušov – U propustě, U dunajovických luk

Na pravém břehu bývalého řečiště Dyje bylo zjištěno rozsáhlé polykulturní sídliště. Z neolitu jsou doloženy jen ojedinelé nálezy keramiky, ale osídlení je doloženo v eneolitu (kultura nálevkovitých pohárů), době bronzové (únětická a věteřovská kultura a kultury popelnicových polí – depot), halštatské, laténské, římské, době stěhování národů (sídlíště s hrnčířskými pecemi) a hradištní. Náhodné nálezy jsou i ze středověku. Do doby laténské patří kostrový hrob.

12. Mušov – U mlýna

Z lokality na pravém, břehu původního toku Dyje, která může souviset i s lokalitou 11, pocházejí nálezy dokládající osídlení v době bronzové (věteřovská kultura, kultury popelnicových polí) patrně i v době laténské a římské. Z doby stěhování národů zde byl objeven kostrový hrob.

13. Mušov – U svatého Jana

Na polykulturním sídlišti, ležícím na pravém břehu Dyje, je doloženo osídlení v neolitu (kultura s lineární keramikou a moravskou malovanou keramikou), eneolitu, době bronzové (únětická a věteřovská kultura), halštatské, laténské, římské i počátku doby stěhování národů a době hradištní. Době římské patří částečně prozkoumaný bohatý hrob.

14. Mušov – Štěrkovna, Na pískách

Lokalita ležící na pravém břehu řeky Dyje je patrně související s lokalitou 11 byla osídlena v neolitu (kultura s lineární keramikou, kultura s moravskou malovanou keramikou), eneolitu, mladší době bronzové, době laténské, římské i stěhování národů a době hradištní. Únětické kultury doby bronzové patří kostrové pohřebiště.

15. Mušov – Duchna

V inundačním terénu na levém břehu původního toku řeky Dyje byla ojedinelými nálezy doložena přítomnost člověka v eneolitu, době bronzové a laténské. Ve středověku zde bylo vybudováno opevněné sídlo.

16. Mušov – U Dyje

Na polokulturní lokalitě bylo doloženo osídlení v neolitu (kultura s moravskou malovanou keramikou), době halštatské, laténské, římské a hradištní. Ojedinelé zlomky středověké keramiky jsou svědectvím přítomnosti člověka ve středověku.

17. Mušov – Soutok

Na lokalitě ležící u bývalého soutoku Svatky a Dyje je ojedinelými nálezy doložena přítomnost člověka v době laténské.

18. Mušov – Kostel

Přítomnost člověka v pravěku i době hradištní dokládají nevýrazné zlomky keramiky. Kostel s hřbitovem stojící v intravilanu vesnice existoval od 13. stol.

19. Mušov – Anger

Zlomky nádob dokládají přítomnost člověka ve středověku.

20. Pasohlávky – Louky u Dyje

Archeologické nálezy dokládají pobyt člověka v neolitu, době bronzové, halštatské, laténské, římské, stěhování národů, hradištní a středověku.

21. Pasohlávky – U vodárny

Nálezy zlomků keramiky dokládají osídlení v mladší době hradištní.

22. Pavlov – Horní pole

Na polykulturní lokalitě bylo doloženo osídlení v neolitu (kultura s lineární keramikou, kultura s vypíchanou keramikou a kultura s moravskou malovanou keramikou). Kostrové i žárové hroby patří nositelům eneolitických kultur se šňurovou keramikou a kultury se zvoncovitými poháry. Veliké kostrové pohřebiště zde zanechal lid s protoúnětickou kulturou. Dále je zde doloženo osídlení během doby bronzové (rozsáhlé sídliště věteřovské skupiny i kultury popelnicových polí) a halštatské, sídliště i pohřebiště v době laténské, sídliště v době římské, stěhování národů a době hradištní (6.–8. stol.).

23. Pavlov – Dolní pole

Na polykulturní lokalitě bylo doloženo osídlení v neolitu (kultura s lineární keramikou, kultura s moravskou malovanou keramikou), eneolitu. Kostrový hrob patří lidu s kulturou zvoncovitých pohárů. Sídlíště a pohřebiště zde bývalo v době bronzové (únětická kultura, věteřovská kultura, mohylová kultura a kultura popelnicových polí). Dále je doloženo sídliště horákovské kultury, bohatý komorový hrob těžké kultury a sídliště i pohřebiště v době laténské, sídliště v době římské včetně hrnčířské pece, sídliště v době stěhování národů, sídliště a pohřebiště v době hradištní.

24. Strachotín – Petrova louka

Přítomnost člověka v eneolitu (kultura zvoncovitých pohárů) je doložena zlomky nádob. Ve střední době hradištní zde existovalo hradiško a ohrazený dvorec. V mladší době hradištní zde stávalo sídliště s pohřebištěm. Sídlíště zde trvalo až do počátku 14. stol.

25. Strachotín – Štěrkovna

Na polokulturní lokalitě bylo doloženo osídlení v neolitu (kultura s lineární keramikou), sídliště a pohřebiště v eneolitu (kultura nálevkovitých pohárů, kultura zvoncovitých pohárů), sídliště v době bronzové, halštatské, laténské (hrnčířské pece), sídliště a pohřebiště z doby stěhování národů a doby hradištní.

26. Strachotín – U vazu, Sturnice

Zlomky keramiky bylo doloženo osídlení v neolitu (kultura s lineární keramikou) a době laténské. Ve středověku zde stávala vesnice Sturnice jejíž počátky sahají až do mladší doby hradištní.

27. Strachotín – U dvora

S habánským dvorem z 16. a počátku 17. stol. souvisí rozsáhlé střešní sídlo.

28. Strachotín – Hrudky

Středověké osídlení souvisí se zaniklou vsí Sturnice.

29. Šakvice – Štěpničky

Na polykulturní lokalitě bylo doloženo osídlení v neolitu (kultura s lineární keramikou, kultura s moravskou malovanou keramikou), eneolitu (žárový hrob kultury s kanelovanou keramikou, ojedinelé nálezy kultury zvoncovitých pohárů), sídliště z mladší doby bronzové, doby halštatské, laténské, římské, hradištní a středověku. Středověké osídlení souvisí s původními Šakvicemi, které na přelomu 13. a 14. stol. přesunuty do dnešní polohy dále od Dyje.

30. Šakvice – Rybník

Na polykulturní lokalitě byla ojedinelým nálezem doložena přítomnost lidí v neolitu (kultura s moravskou malovanou keramikou), době bronzové (věteřovská kultura, kultura popelnicových polí), halštatské, římské a době hradištní.



ZATOPENÉ KULTURNÍ
A PŘÍRODNÍ DĚDICTVÍ
JIŽNÍ MORAVY

Specializovaná mapa s odborným obsahem (Nmap) – výstup programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity NAKI
Název projektu: DF13P01OVV012 - Zatopené kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy (2013-2016)
Název mapy: Archeologické lokality pod hladinou Vodního díla Nové Mlýny
Autorský kolektiv: Prof. PhDr. Josef Unger, CSc., RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D., Mgr. Marek Havlíček, Ph.D., Mgr. Jana Ošlejšková
2016, Výzkumný ústav vodo hospodářský T.G. Masaryka, v. v. i. ve spolupráci s Výzkumným ústavem Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i.

VÝZKUMNÝ ÚSTAV
VODOHOSPODÁŘSKÝ
T.G. MASARYKA
veřejná výzkumná instituce